

Publieks- jaarverslag 2020

Samen vernieuwen en verbinden,
vastleggen en delen

Een bijzonder jaar

We kunnen er niet omheen: 2020 staat voor Het Flevolands Archief – net als voor iedereen – in het teken van de Covid19 pandemie. De daarmee verbonden maatregelen brachten ingrijpende veranderingen teweeg. De wendbaarheid van onze organisatie werd op de proef gesteld. En dat ook nog eens in het jaar, dat we onze samenwerking met Het Utrechts Archief afbouwden om vanaf 2021 zelfstandig verder te gaan.

Gelukkig waren we al bezig met de invoering van een flexibele werkwijze, waarbij je makkelijk vanuit huis kunt werken. Ook zetten we al sinds een aantal jaar volop in op digitalisering van ons archief en van onze dienstverlening. Zo hebben we op veel gebieden goed kunnen inspelen op de nieuwe situatie.

Ondanks de corona-crisis vonden en vinden wij manieren om het verleden van Flevoland te archiveren en met ons publiek te delen. Hoe we dit in 2020 hebben gedaan, laten we in dit jaarverslag zien.

Veel plezier!

Ontwikkelingen & hoogtepunten

Crowdsourcingsproject Dijken van Polders

Met dit project haalden we de landelijke televisie: In augustus ging ons nieuwe crowdsourcingsproject 'Dijken van Polders' op het platform Vele Handen van start. Aanleiding: onze prachtige fotocollectie van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders mist op veel plekken nog informatie over de gebeurtenissen en mensen die op de foto's staan. Het Flevolands Archief heeft daarom burgers opgeroepen, om deze gegevens aan te vullen. Achter de eigen computer en in hun eigen tijd kunnen vrijwilligers uit het hele land de collectie met hun kennis verrijken. De fotocollectie bevat 43.537 foto's. Op dit moment is al ruim 6% beschreven door deelnemers.

De Corona Collectie

De oproep aan de Flevolandse om mee te bouwen aan een digitale corona collectie kreeg veel aandacht in de regionale media. Foto's van bijvoorbeeld het leven op straat, informatieborden, solidariteitsacties, lege schappen bij de plaatselijke supermarkt, lege straten of digitale berichten op bijvoorbeeld Facebook vormen samen een momentopname van deze bijzondere tijd.

Het Flevolands Archief valt in de prijzen

Voor het project 'Dijken van Polders' ontvingen we de Inspiratieprijs 2020 van de vrijwilligersorganisatie LelystadDoet.

39 nieuwe collecties online

In 2020 zijn er 39 collecties online gepubliceerd, waaronder als hoogtepunten de collecties van de VLOD en de films van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders. Het archief van de Vereniging Lokale Omroep Dronten (VLOD) laat 14 jaar lokale televisie uit de gemeente Dronten zien – van 1975 tot 1989. 601 van de 625 items zijn online beschikbaar. Van de unieke filmcollectie van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders zijn 20 films direct op onze website te bekijken, de overige kunnen worden opgevraagd.

Functies *advies* en *toezicht* verder uitgebouwd:

Naast de klassieke archieftaken neemt Het Flevoloands Archief steeds meer de rol van adviseur en toezichthouder op zich. We maakten werk van de verdere professionalisering van deze functies.

Digitaal voert de boventoon

Online, social media en chatten zijn worden steeds meer vertrouwde communicatiekanalen voor onze bezoekers. Het uitzoeken van auteursrechten op online beeldmateriaal stond in 2020 hoog op onze agenda.

Samenwerking met Het Utrechts Archief na 4 jaar beëindigd

Verder was er in 2020 aandacht voor de verzelfstandiging van Het Flevolands Archief. De samenwerking van Het Flevolands Archief en Het Utrechts Archief werd per 1 januari 2021 volgens plan na vier jaar beëindigd. Vanaf deze datum gaat Het Flevolands Archief als een zelfstandige organisatie verder.

2020 in cijfers

2.820m

Omvang fysiek archief

17 TB

Omvang digitaal archief

3 jaar

Het jongste archief

Het Flevolands Archief is opgericht op 1 juli 2017 en is daarmee het jongste archief van Nederland.

34 jaar

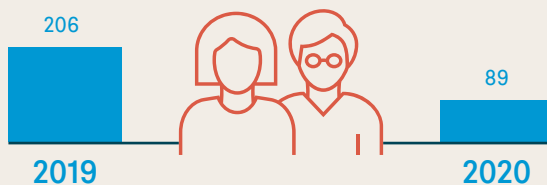
De jongste provincie

Flevoland bestaat als provincie sinds 1 januari 1986.

345.390

bezoekte pagina's digitale collectie

89

studiezaalbezoekers

Archief online

Het lijkt vanzelfsprekend in onze digitale samenleving: Onderzoekers en ambtenaren willen informatie via internet kunnen vinden. Door Corona is de vraag naar digitale dienstverlening in 2020 alleen maar gestegen. Maar om deze diensten op een veilige en gestructureerde manier aan te kunnen bieden is er voor archieven nog steeds een flinke inhaalslag nodig. Als relatief jong archief zetten wij dan ook al sinds onze oprichting vol in op digitalisering.

In 2019 zijn 59.078 pagina's uit de digitale collectie bekeken. In 2020 groeide dit naar 345.390 pagina's.

De virtuele studiezaal – onze digitale dienstverlening

De trend is duidelijk. Onderzoekers hoeven niet altijd meer naar onze studiezaal in Lelystad te komen om hun informatie te vinden. Steeds meer archiefstukken zijn online beschikbaar en veel mensen weten inmiddels de weg naar onze 'virtuele studiezaal' te vinden: Het aantal websitebezoeken in 2020 steeg ten opzichte van 2019 met bijna 35% naar 13.810. De meest bekeken toegangen van de digitale collecties waren:

- + Rijksdienst ter Uitvoering van de Zuiderzeesteunwet, uitvoeringsdossiers
- + Registers van de Burgerlijke Stand van Urk
- + Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders
- + Registers van de Burgerlijke Stand van Schokland
- + (Dubbele) Registers van de Burgerlijke Stand van de gemeenten, gelegen in de huidige provincie Flevoland

Verder publiceerden we 16 nieuwsberichten via de website. Die gingen onder meer over het online komen van de films van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders en de tv-items van de VLOD, het Vele Handen project Dijken van Polders en de oproep om onze coronacollectie te helpen opbouwen.

Nieuwe manieren van archiveren en delen

- + Met de dienst *Scanning on demand* – digitaliseren op aanvraag – biedt Het Flevolands Archief de mogelijkheid om kosteloos scans aan te vragen van archiefstukken. Iets wat nog niet digitaal beschikbaar is, wordt op dat moment gedigitaliseerd. Op deze manier hoeven mensen niet langer naar de studiezaal te komen om de documenten fysiek te raadplegen en werken we tegelijkertijd verder aan de digitalisering van onze archieven.
- + Om ons archief op een aantrekkelijke en laagdrempelige manier te ontsluiten hebben we in 2020 een storytelling-project opgezet. Er zijn een aantal verhalen getranscribeerd, in scripts uitgewerkt en vervolgens in interviews en hoorspel omgezet. Deze audioverhalen zijn onder andere op onze website te vinden. Bijvoorbeeld [hier](#).

Externe platforms

Naast onze eigen website maken we steeds meer gebruik van externe platforms om archiefcollecties beschikbaar te stellen. Onze digitale collectie is in 2020 via deze vijf kanalen te bereiken geweest:

- + [Onze eigen website](#)
- + [Wiewaswie](#)
- + [Openarchieven](#)
- + [Archieven.nl](#)
- + [Vele Handen](#)

Dienstverlening op afstand

21 Aanvragen per telefoon

De vragen per telefoon liepen in 2020 iets terug tot 21, er waren voor 2019 36 telefonische vragen tegenover 42 in 2018.

288 Aanvragen per e-mail

Het aantal vragen per e-mail was meer met 288 e-mails in 2020 tegenover 251 e-mails in 2019. Het gaat hier niet alleen om vragen naar informatie, maar ook om het aanvragen van archiefstukken.

18 Aanvragen per chat

Onze nieuwe chatfunctie wordt ontdekt: Vanaf augustus 2020 kwamen er 18 vragen via dit kanaal. Hier worden vooral vragen gesteld over de collectie.

Het Flevolands Archief op sociale media

41 Facebookberichten

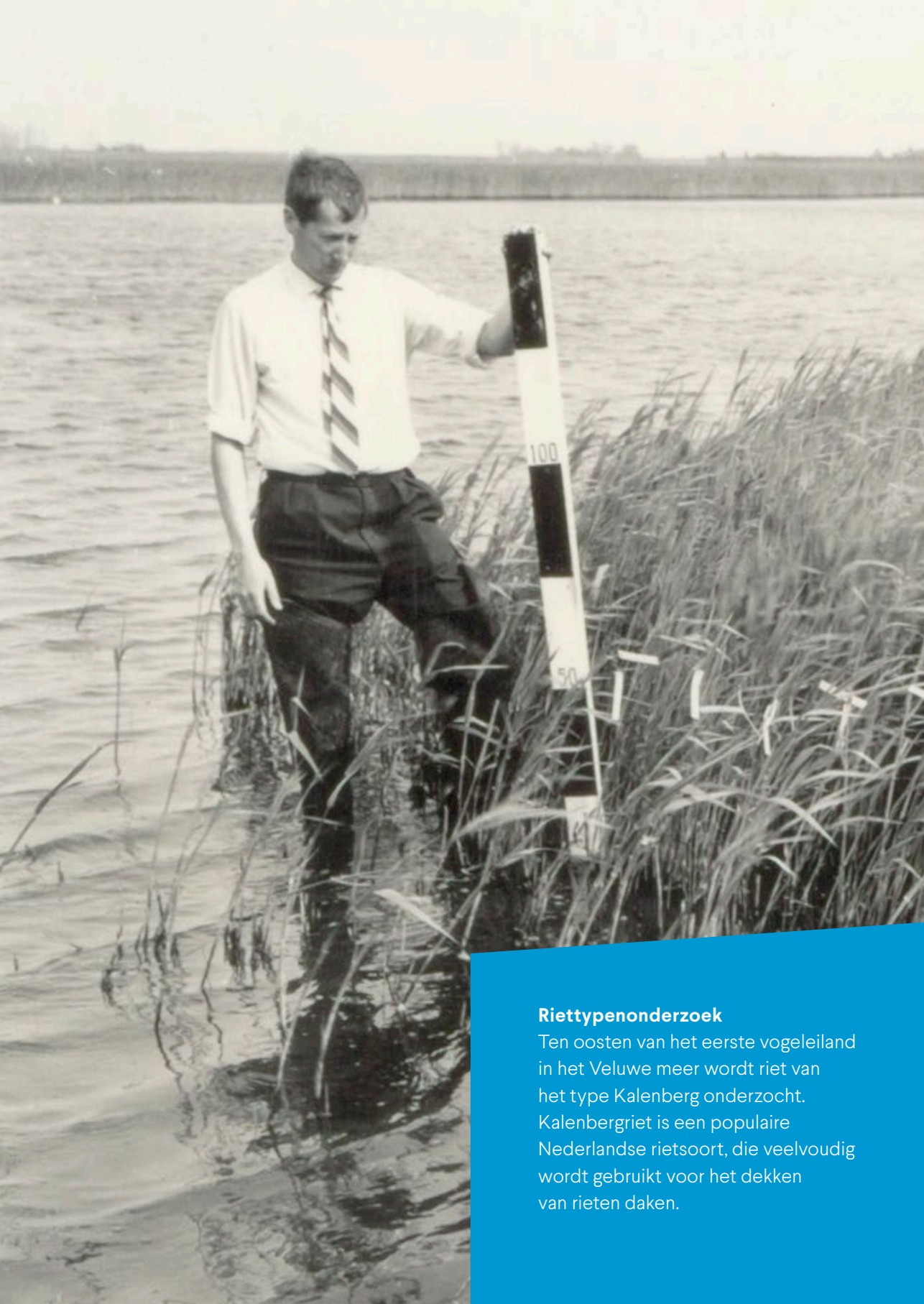
Het bericht met het meeste bereik was dat over het online komen van het Vele Handenproject *Dijken van Polders*.

42 Tweets en 286 volgers

51 Instagramberichten en 452 volgers

Riettypenonderzoek

Ten oosten van het eerste vogeleiland in het Veluwe meer wordt riet van het type Kalenberg onderzocht. Kalenbergriet is een populaire Nederlandse rietsoort, die veelvuldig wordt gebruikt voor het dekken van rieten daken.

Projecten

Crowdsourcing – Dijken van Polders

In 2020 is onze [projectpagina op Vele Handen](#) gelanceerd onder de titel 'Dijken van Polders'. Door crowdsourcing kunnen deelnemers uit het hele land helpen onze grootste gedigitaliseerde fotocollectie te voorzien van nieuwe zoektermen. Bij dit project hoort een forum en ook dit betekent een extra klantkanaal. Dit project trekt aandacht in de regio, maar ook landelijk: Het Flevolands Archief is met dit project in een item van EenVandaag verschenen. Ook heeft Het Flevolands Archief voor dit project de Inspiratieprijs 2020 van LelystadDoet ontvangen. LelystadDoet is het platform voor vrijwilligerswerk in Lelystad.

Archiveren van het heden – De Coronacollectie

De Coronacollectie geeft een beeld van het leven in Flevoland gedurende de coronacrisis. Deze herinnering moeten we samen vastleggen en levend houden voor de toekomst. Inwoners van Flevoland bouwen mee aan deze collectie. Zij hebben verschillende stukken, zoals foto's, aangeleverd. Toekomstige generaties krijgen zo een compleet beeld van deze crisis en kunnen hierover leren. Deze collectie is een collectie die vooral digitaal is.

Nog nooit in de geschiedenis waren we zo afhankelijk van digitale middelen en online informatie. Deze herinnering moeten we samen vastleggen en levend houden voor de toekomst.

Joep Koorndijk, *archivaris Het Flevolands Archief*

Filmcollectie Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders

De Rijksdienst voor de IJsselmeerpolder heeft een uitgebreide filmcollectie over de ontwikkeling van Flevoland. Bij de filmrollen was echter verzuring en dus degradatie geconstateerd. Het was daarom noodzaak om deze unieke collectie op korte termijn te digitaliseren, om te voorkomen dat films in de toekomst niet meer af te spelen zijn.

Het afgelopen jaar hebben we een groot deel van de filmcollectie gedigitaliseerd met als resultaat 92 digitale films die we aan het publiek kunnen tonen. Hiervan zijn **20 films op onze website** te zien, de overige kunnen in onze studiezaal worden bekeken. Tijdens het RIJP Filmproject heeft Het Flevolands Archief in 2020 grote stappen gezet om de audiovisuele collectie te conserveren en voor het publiek toegankelijk te maken.

Het project heeft veel aandacht in de media gegenereerd en is heel populair bij de bezoekers van onze website. Het Flevolands Archief heeft een vervolgprijs rond de videobanden opgezet in 2020.

VLOD – een experiment voor lokale televisie

In 2020 heeft Het Flevolands Archief ook een project rond de digitalisering en ontsluiting van de videobanden van de Vereniging Lokale Omroep Dronten (VLOD) afgerond. De VLOD ontstond in 1973 als experiment voor lokale televisie. Vanaf de eerste uitzending in 1975 heeft de VLOD veertien jaar lang de ontwikkelingen in de gemeente Dronten in beeld gebracht. In 1999 werd de vereniging opgeheven en kwam het archief in handen van De Meerpaal. Deze droeg het beheer over aan het Nieuw Land Erfgoedcentrum, de rechtsvoorganger van Het Flevolands Archief.

In 2015 kwam er nieuwe aandacht voor dit archief. Al snel werd duidelijk dat het met spoed gedigitaliseerd moest worden. De kwaliteit van de videobanden ging hard achteruit. Oud-medewerkers van de VLOD hebben dit opgepakt. Dankzij hun vrijwillige inzet is dit beeldmateriaal veiliggesteld. Medewerkers van Het Flevolands Archief hebben vervolgens assistentie verleend in het maken van een goede inventaris en het toevoegen van de juiste metadata om zo het materiaal geschikt te maken voor digitale ontsluiting. Het materiaal is opgenomen in het collectiebeheersysteem van Het Flevolands Archief. Vanaf december 2020 zijn [604 films via onze website](#) beschikbaar voor het publiek.

**Het mooiste is,
dat ik Dronten
opnieuw heb
zien groeien.**

Johan Banis
*voormalig VLOD
medewerker*

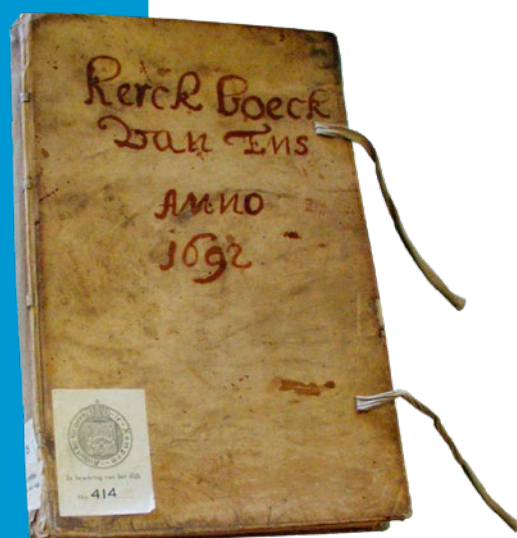

Storytelling

Achter elk archiefstuk zit een verhaal. Op onze website vertellen wij een paar van deze [verhalen](#). De onderwerpen lopen uiteen van de eerste zitting van de gemeenteraad van Lelystad tot de muggenplaag die het IJsselmeergebied in de jaren 30 van de vorige eeuw teisterde. Ook zijn enkele interviews geplaatst met Flevolandse mensen die iets kunnen vertellen over een onderwerp uit de geschiedenis van de provincie. De verhalen zijn tot stand gekomen in samenwerking met Gus Maussen On-Site Storytelling & Podcasts.

Kerckboeck van Ens

Het Doop- trouw- en doodboek van de Nederduits-gereformeerden van Ens (Schokland) is ons oudste archiefstuk. Op basis van een gedeelte uit dit boek schreef Gus Maussen voor het storytelling project het verhaal *Katholieke kerk Emmeloord steelt gelovigen*. Over protestantse meisjes uit Ens die stiekem de katholieke mis in Emmeloord bezoeken.

Wat hebben we nog meer bereikt?

Inspiratieprijs 2020

Wij ontvingen de Inspiratieprijs 2020 van vrijwilligersorganisatie LelystadDoet. Vanwege Corona konden, of wilden, met name veel ouderen geen vrijwilligerswerk meer doen. Zij kozen dan ook om te stoppen met vrijwilligerswerk. Door actief vrijwilligers te betrekken bij het Vele Handenproject Dijken van Polders, houdt Het Flevolands Archief vrijwilligers actief betrokken bij de organisatie. Het televisieprogramma EenVandaag maakte een [item over het Vele Handenforum](#). Zij interviewden ook vrijwilligster Yasmin in ons depot.

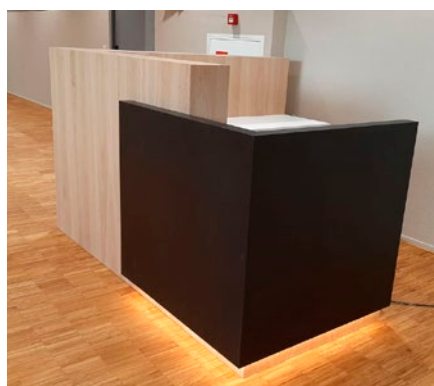
Kennis delen met onze branche

Het Flevolands Archief is ook aanwezig geweest met bijdragen bij (online) evenementen die binnen de branche georganiseerd zijn. Zo is er een bijdrage geweest van Het Flevolands Archief in de AVA-net Online Kennissessie: Filmrestauratie. AVA-net is de netwerkorganisatie van audiovisuele collectiebeheerders in Nederland.

Het Flevolands Archief heeft hier verteld over de unieke filmcollectie van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, de films die hier in 2020 van zijn gedigitaliseerd en de uitdagingen die dat proces met zich meebracht. Over deze gehele [kennissessie van AVA-net](#) heeft Het Flevolands Archief een blog geschreven voor het Kennisnet Informatie en Archief (KIA).

De studiezaal opgeknapt

In 2020 hebben we onze studiezaal een opknapbeurt gegeven. Een frisse kleur op de muren, mooie fotopanelen en nieuw meubilair geven de studiezaal een professionele en prettige sfeer, die aansluit bij onze groei als organisatie.

Het Flevolands Archief slaat zijn vleugels uit

Verder hebben we in 2020 de laatste stappen gezet voor verzelfstandiging van Het Flevolands Archief. De samenwerking met Het Utrechts Archief werd per 1 januari 2021 volgens plan na vier jaar beëindigd. Vanaf 2021 gaat Het Flevolands Archief als zelfstandige organisatie verder, met Marloes van der Sommen als nieuwe directeur.

We bedanken onze collega's van Het Utrechts Archief heel hartelijk voor deze onmisbare ondersteuning op zowel inhoudelijk als organisatorisch gebied. We hebben volop kunnen profiteren van hun ervaring en innovatieve insteek. Op die manier hebben we een enorme voorsprong gekregen bij het oprichten en opbouwen van onze organisatie. Ook in de toekomst zullen we zorgen voor zo veel mogelijk uitwisseling en kruisbestuiving met andere archieven in het algemeen en met Het Utrechts Archief in het bijzonder.

Het Flevolands Archief
Oostvaardersdijk 01-13
8242 PA Lelystad
T 0320 820 427
www.hetflevolandsarchief.nl